

De vajon lakhatik-e Isten a földön? Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged, hát még ez a ház, amelyet én építettem!

Mégis tekints szolgál imádságára és könyörgésére, URam, Istenem, és hallgasd meg a kiáltást és az imádságot, amikor ma szolgál imádkozik színed előtt.

Nézz nyitott szemmel erre a házra éjjel és nappal, arra a helyre, amelyről ezt mondtad: Ott lesz az én nevem! Hallgasd meg az imádságot, amikor szolgál ezen a helyen imádkozik!

Hallgasd meg szolgálódnak és népednek, Izráelnek a könyörgését, amikor ezen a helyen imádkoznak. Hallgasd meg lakóhelyeden, a mennyben, hallgasd meg, és bocsáss meg nekik!

Kedves Testvéreim!

Mi van a felszín alatt? A nászutunk előtt vettünk bűvárszemüveget, mert minden útikönyv ajánlotta, hogy bűvárkodást. Nem bántuk meg. Lélegzetelállítóan szép tud lenni a tenger felszíne alatti táj. És valóban, lélegzetelállító a dolog, ha az ember ha csupán egy szemüvege van, mert akkor csak úgy tud szembesülni a tenger alatti világ szépségével, ha visszatartja a lélegzetét. Ezért van szükség a bűvárpalackra, vagy egyszerűbb esetben a légző csőre, bűvár pipára. Ezen keresztül folyamatos a levegőellátása a szervezetnek és így hosszan tud tartani az élmény, a színes halak, kagylók, az egészen különleges alakú sziklák, a víz alatti növényzet és korallok világa.

Az egyik kollegám, néhány évvel ezelőtt országos bajnok lett lélegzet visszatartásban. Medencében, egy méterrel a vízfelszín alatt több mint 4 percig tartotta vissza a lélegzetét. Ez így nem tűnik soknak, de ha kipróbáljuk, akkor azt vesszük észre, hogy normál esetben néhány másodpercig bírjuk levegő nélkül. A kollegám hobija ez, egyszer egy lelkeszkonferencián egy szobába kerültünk, akkor rákérdeztem, és elmondta, hogy igazából ő a szabadtüdő merülést szereti és ott elég sokáig kell visszatartani a lélegzetet ahhoz, hogy elérje a 40-60 vagy akár a 80 méteres mélységet. Ahhoz, hogy ez sikerüljön nagyon jól kell lenni lelkileg és testileg egyaránt. És még így is előfordul, hogy a végén elájulnak. Azt is elmondta, hogy nem visszatartja a levegőt, hanem egyszerűen megtanítja magát arra, hogy ne vegyen. Leküzdi a levegővétel ösztönét. Ezt minden egyes alkalommal meg kell tenni, mert eljön a pillanat, amikor a szervezete azt mondja: kell.

Csecsemőknél előfordul, hogy elfelejtenek levegőt venni. Hanganál most újra elcsodálkoztam, ahogy annak idején Daninál is. Hogy van az, hogy elfelejti? Aztán persze rájövök, mert az anyaméhben máshogy „vette” a levegőt. Az újszülötteknek meg kell tanulni a levegővételt. És bizony előfordul, hogy kimarad, mert annyira mélyen alszik.

Az embernek szüksége van a levegőre. Általában észre sem vesszük ezt, természetes folyamat a levegővétel. Csak amikor olyan helyzetbe kerülünk, mondjuk futunk, vagy elmegyünk az orvoshoz, akkor tudatosul bennünk a belégzés, kilégzés folyamata.

A húsvét utáni vasárnapok témájában ez a mai a rogate, az imádkozás vasárnapja. A keresztyénség első századaiból való a következő mondat: Az imádság a lélek lélegzetvétele.

Néhány évvel ezelőtt egy ghánai lelkész mondta: az európai imaélettel valami nincs minden rendben, mintha nem lenne benne a lélek. Mintha hiányozna a levegő. És ha belegondolunk igaza volt, mert mikor imádkozunk? Akkor amikor szükségünk van valamire. Akkor amikor már nagy a baj, vagy talán még akkor sem. Érettségi vizsgák előtt, a „most segíts Istenem” gyakori ima. De bármilyen élethelyzetet említhetnénk, amikor azt érezzük, hogy fogytán az erőnk, hogy nem tudjuk merre tovább, elrebegünk egy imát. Általában a mélységből kiálltunk, akkor veszünk levegőt, amikor már a szervezetünk nem bírja tovább, és azt gondoljuk ez az imádság. Elfelejtünk levegőt venni, mert talán meg sem tanultuk hogyan kell. Vagy éppen visszatartjuk a lélegzetünket, mert lenyűgöz bennünket az a világ amiben élünk. Minek nekem levegő, hiszen a halak sem lélegeznek, mégis tudnak úszkálni a vízben. Az imádság a lélek lélegzetvétele.

Konfirmációi órán próbáltuk összegyűjteni hányféle módon tudunk imádkozni: egyénileg, közösségben, csendesen, hangosan, állva, ülve, fekvé, térden vagy éppen útközben. Imádkozni sokféle módon lehet. Sokszor azon veszem észre magam, hogy éppen imádkozom, nem tudatosan, egyszerűen csak beszélgetek Istennel. Az imádság beszélgetés Istennel, aminek egy természetes folyamatnak kellene lennie, mégis sokszor nem az. Sokszor valóban csak akkor imádkozunk, amikor kell.

Még teológuskoromban olyan gyermekeknek szerveztünk nyári táborozást, akiknek valamelyik szülője börtönben volt. Ezek a kisgyermekek nagyon sok mindenben keresztülmentek már életük során, sokszor több szenvedésen, mint egy felnőtt, ráadásul nem a saját, hanem a szüleik hibájából. Két hét nyaralást adtunk nekik, és közben próbáltuk a lelküket is ápolni. Ez többek között abból állt, hogy esténként bementünk

hozzájuk a szobába énekeltünk, elolvastunk egy bibliai történetet, kicsit beszélgettünk majd elimádkoztuk – általában helyettük – az esti imát. Egyik este, egy kislány az imádság után megkérdezte: „Én is imádkozhatok?” Persze válaszoltuk, és vártuk, hogy elismételje az „én Istenem, jó Istenem lecsukódik már a szemem” kezdetű imádságot. De nem ez történt. A kislány – úgy 7-8 éves lehetett – újabb kérdést tett fel: De hogyan szólítsam meg? Mondd azt, hogy Istenem, vagy, hogy Atyám. Rendben, válaszolta, jó erősen összeszorította a szemét, kezeit is szorosabban összekulcsolta, és elkezdte: *Apuci! Tudod, van nekem is egy apukám, ő most börtönben van, mert leszúrta anyut, kérlek vigyázz rá, és vigyázz anyura is.* – aztán csönd következett, majd halkán megkérdezte: a végén mit kell mondani? Azt, hogy ámen. „Ámen.”

A napi értékelésen nem tudtunk megszólalni. Ott ültünk teológusok, lelkészek, néma csöndben a megbeszélésen és néztünk egymásra. Miért? Mert összetörtünk. Összetörtünk, mert hallottuk egy kislány első beszélgetését az ő mennyei édesapjával, és ez a beszélgetés merőben eltért a mi addigi elképzelésünktől. Az én Istenem jó Istenemtől... A kérlek Uram áldj meg engem kezdetű imáktól. Ez a kislány nem értette az Istenem és Atyám szavakat, ezért ő Apucinak szólította Istent, ahogy Jézus tanította a tanítványait: Az Abba arám szó, amit Jézus a miatyánkban használ: szó szerint ezt jelenti: apuci. És ez a kislány nem önmagáért imádkozott, hanem a szüleiért, a börtönben ülő apáért, és a megölt édesanyáért, valami olyan természetességgel, amilyennel csak egy gyermek tud, olyan hittel, amit Jézus a tanítványai elé állított. Hogyan érdemes imádkozni? Lelkesen. Azaz Lélekkel. Meg kell tanulnunk imádkozni. Meg kell tanulnunk levegőt venni.

Mai alapigénk Salamon király templomszentelő imádsága. Salamon nagyon jól tudja, hogy az imádságnak természetesnek kellene lennie. Hogy nincs helyhez, időhöz kötve. Nem csak reggel és este, evés előtt és után lehet imádkozni. Salamon király, aki felépíthette a jeruzsálemi templomot azért imádkozik, hogy Isten hallgassa meg azokat az imákat, amelyek abban a templomban elhangzanak. Szó sincs arról ebben az igében, hogy Isten, csak a templomban elhangzott imádságokat hallgatná meg, sőt éppen azzal kezdi Salamon, hogy: *De vajon lakhatik-e Isten a földön? Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged, hát még ez a ház, amelyet én építettem! Mégis tekints szolgád imádságára és könyörgésére, URam, Istenem, és hallgasd meg a kiáltást és az imádságot, amikor ma szolgád imádkozik színed előtt. Hallgasd meg szolgálódnak és népednek, Izráelnek a könyörgését, amikor ezen a helyen imádkoznak. Hallgasd meg lakóhelyeden, a mennyben, hallgasd meg, és bocsáss meg nekik!*

A jeruzsálemi templom az ember Istennel való kapcsolatának szimbóluma volt. Ott volt tetten érhető kézzel fogható az Isten, mert ott folytak a bűnökért bemutatott áldozatok. Az ember itt és csak itt tisztulhatott meg. És ebben a tisztaságban megkezdődhetett az ima, az Istennel való beszélgetés, amikor már nem csak én beszélek, hanem az Isten is szól hozzám.

A templomok ma is különleges helyek. Nem az építési stílus, nem a felszentelés teszi különlegessé, hanem az a tény, hogy a templomokban Isten igéje hangzik válaszként az imádságainkra.

Salamon azt imádkozta: *Nézz nyitott szemmel erre a házra éjjel és nappal, arra a helyre, amelyről ezt mondtad: Ott lesz az én nevem! Hallgasd meg az imádságot, amikor szolgád ezen a helyen imádkozik!*

A jeruzsálemi templom ezért volt különleges, mert maga Isten mondta: ott lesz az én nevem, tehát ott leszek én magam, jelen leszek.

Jézus azt mondta: Bizony, bizony, mondom néktek, hogy amit csak kértek az Atyától az én nevemben megadja nektek. [...] Azon a napon az én nevemben kértek, és nem mondom nektek, hogy én kérem majd az Atyát értetek, hanem maga az Atya szeret titeket, mivel ti szerettek engem, és hiszitek, hogy én az Istentől jöttem.

A Salamon által felszentelt jeruzsálemi templom csupán előképe volt egy másik templomnak, annak, amelyikről Jézus beszélt, amikor azt mondta: romboljátok le ezt a templomot és én három nap alatt felépítem azt. Jézus teste az a templom, amiben az imádságaink elhangozhatnak. Az ő nevében imádkozni, ez az igazi lélegzetvétel, ami nem légzőkészülékes, nem mesterséges, hanem természetes levegőt ad a lelkünknek. A jeruzsálemi templomot, a földi lakóhelyét hagyta Isten lerombolni, mert már nincs szükség az áldozatra. Jézus áldozata egyszer és mindenkorra szól. Ez, a kereszt a mi figyelmeztetésünk, vegyünk levegőt, legyen természetes, hogy Istent, a mennyei Atyát megszólítjuk. Legyen természetes, hogy imádkozunk, hogy kérünk, hogy hálát adunk, hogy dicsérjük őt. De legyen az is természetes, hogy odafigyelünk arra, amit ő üzen, hogy olvassuk, hogy hallgatjuk az Ő igéjét. Salamon azt kérte az imádságban: hallgassa meg Isten és bocsásson meg. Az imádságunknak hatása van. Minden imádságnak. Isten minden imánkat amit Jézus nevében mondunk el meghallgat. De vajon mi kíváncsiak vagyunk-e a válaszára. Kíváncsiak vagyunk-e a bűnbocsánatra, a lelkünk megtisztulására. Adja Isten, hogy őszintén, gyermeki szívvel tudjuk őt megszólítani. Ne küzdjünk a levegővétel ösztöne ellen. Lélegezzünk!